

مُشَاطِقَاتُ

۱۳۲۶

مجله اراده:
در سعادته باب عالی جاده سنده
دائرة مخصوصه در

خطار:
مسلمانه موافق آثار جدید مع المنونیه قبول اولور
درج ایدیلیم آثار اعاده اولماز

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

در سعادته پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

مؤسسلری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

منه لکی القی آیلغی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ غروشدر

در سعادته

ولایاتده

ممالک اجنبیه ده

تاریخ تأسیسی :

۱۱ محوز ۳۲۴

عدد : ۲۳

۵ محرم ۳۲۷ پنجشنبه ۱۵ کانون ثانی ۳۲۴

برنجی سنه

دیمشکر که علم هر حالده بر وار لقتن بحث ایدم جک در. برشی یا عالم خارجیده حواس واسطه سیله ادراک ایدم که صالح و مادی بر صورتده و یادهنده بولونمق اعتباریله موجود در که معلومات بشریه بی بوضوئله تقسیم ایتک زمانم زده دخی شایان اعتبار در و بونقطه نظر دن « حکمت نظریه » و « حکمت عملیه » دینه تقسیم یور و تمک مناسب کور و باش در. لکن کلاشیلیور که بوحالده علم حکمت جمیع علمی احتوا ایدیور. فاسفه حاضرده ایسه بوقدر وسعتی قبول ایتز .

فقط بوکا ایجه دقت ایتلی که اولاهرشی بویله واسع اوله رقی تبیع ایدم که باشلامشدر ، زیرا انسان هدف نظری علی الا کثر طویدن کورور. بوکا بناء ده علم کلی اولور . بالاخره تبعات جدیه محصولی اوله رقی او موضوع اوزرنده تحلیلاته باشلانیر ، تقسیم ایدیایر . نهایت هر قسم مخصوص مستقل بر علم اوله رقی میدانه کلیر . مثلاً علم طبیعی بر شعبه فلسفه ایکن سوکرده دن تحلیل طریقله تبیین ایتدی که او باشلی باشنه بر علم مخصوصدر . واقعا علم حکمت کننیدن استفاده لر ایدر ، لکن اصل موضوعنن خارج در . حتی طریق تعلم و تحصیللری دخی آیری در . علوم ریاضیه نك دخی ساحه موضوعی باشقه در ، تدقیقات ایله آکلاشیلمشدر که علم حکمت آیری ، علوم ریاضیه نام عمومیهی تحتنده جمع اولان علوم ینه آیریدر .

نهایت هان عموم مکاتب و مسالك فلسفیه طرفندن قبول اولان صورت تقسیم - اولجه دخی بیان ایتدی کمز وجهله - لوژیک یعنی علم منطق ، بسیق و لوژی یعنی علم احوال نفس ، سیاس مورال یعنی علم اخلاق استه تیک یعنی حکمت بدایع ، متافیزیک یعنی حکمت اولایه انحصار ایدر . دیگر طرفندن زمان قدیمده بو اسملرک مدلوللری دخی تمام و حال حاضرده قبول ایدلریکی صورتده دکل ایدی . مثلاً منطق : صرف خصمی الزام ایچون بر مناظره اولق اوزره تلقی ایدر لر دی . حال بوکه سوکرده دن آکلاشلدی که منطق بو دائرة محدوده داخلنده قالماز . فکرك ینه نفس فکرا یله موافقتی و خارج ایله شرائط موافقتی دخی موضوع اتخاذ ایدر . حتی علوم موجوده نك تصنیفی ، فکرا نه صورتله و ناصل بر طریق تعقیب ایدم که وجوده کلدیگنی تدقیق ایدم که بونقطه نظر دن بوتون علمی دائرة موضوعنه آیر .

مابعدی وار

میزان شعرانی

دن

حمد اولسون الله عظیم الشانه ، که بحر زاخر شریعتی ، سائر علوم نافعہ بحاری کننیدن تشعب ایدم جک ، بر عمن بی پایان بیوردی . جد اول لطیفه سنی ، اراضی قلوب اوزرینه اجرا ایدم که « علمای شریعتہ اتباع » طریقله ، اوزاق یقین ، بالجله اهل استعداد قلوبی اسقار وریان ایلدی .

ایچلرندن اختیار بیوردینی عبادینی ، او بحر بی کران شریعتک

ینبوع اصلینسه اهدا ایدم که ، انجای عالمده منتشر اولان افاغیل و آثارینی ده ، تمامها مشاهدهیه اقتدار ویردی .

آنلرده ، منبع شریعت اولایی ، بطریق الکشف و انجاء کوردیلر . او منبعدن نبعان ایدن زلال اقوالی دخی عیاناً و تماماً مشاهده ایلدیلر . بناء علیه ، یقین حاصل ایتدیلر که اقوال مجتهدین کافه حق اوزره در ، مذاهبده انلری تقلید ایدلرده ، تابعین حقدرد . زیرا او زلال اقوال صور مختلفه منحدرد و جاری اولمقله برابر ، محل اروالری بعدالطی ینه نبعه اولای شریعتہ رجوع ایدر لر ، واکا منصب اولور لر .

شریعت محمدیه ، برک و شاخلری آفاق عالمه منتشر ، بر شجره عظیمه در ؛ علمای اقوالی ده ، آنک اغصان و افانیدر . اصلنر فرع ، شجره سز میوه فصل قابل تصور دکل ایسه ، بزه یعنی معاشر مسلمینه کوره اقوال مجتهدیندن هر بر قولک ، اصول شریعتدن براصله مستند اولمامسی ده اوله جه متصور دکلدر .

اهل کشف و یقین اولان علمای دین ، اتفاق ایتشاردر که : علمای شریعت اقوانندن هیچ بر قول ، دائرة شریعت خارجه چیقاریله ماز ؛ بر قول مجتهدی شرع الهیدن اخراج تصدی ایدلر ، درجات عرفانده صاحب قصور اولانلردر . زیرا ، رسول الله اعظم صلی الله علیه وسلم افندمز :

« العلماء امناء الرسل ، مالم یخالطوا السطان »

منشور نویسیله ؛ علمای امتی ، شریعت خالده سی اوزرینه ، امانا نصب ایشدر . بر نبی معصومک ، ارباب خیاتی شریعت طاهره سی اوزرینه امین نصب ایتمی ایسه امر محالدر .

« علما ، سلطان ایله اختلاط ایتدیکه ، پیغمبرلرک امینلریدر » . مع هذا ، نزد شریعتده راست کلنه ، عالم اطلاق صحیح اولماز . ینه او اهل کشف ، اتفاق ایشلردر که « عالم » اقوال علما مواردینی تدقیقه ؛ کتاب الهی ایله سنت نبویه ده کی مأخذلرینی تحقیقه مقتدر اولاندر . جهل وعدوان ایله « اقوال علمایی » خارج شریعتہ چیقارمغه اقدام ایدن ، زعم ذاتیسیله بالمحاکمه ، زد و ابطلالرینه تصدی ایلین دکلدر .

هرکیم ، ائمه دین اقوانندن بر قولی رد ایدر ؛ و او قولک دائرة شریعتن خارج اولدینی ادعا ایار ایسه ، آنک بو حرکتی ، کندی جهلنی ینه کندی لسانیه اعلانن بشقه هیچ بر معنایه مصروف اولماز . آنک بو یولده کی ادعای « ای ناس ! شاهد اولکزر ، بن بو قومک کتاب الله ایله سنت رسول الله ده کی دلینی بیلمیورم » دهرک ناسی ، جهل ذاتیسنه اشهاد دیمکدر .

اهل تحقیقن اولان ذات ، بومقوله مدعیلرک بالسکلیه خلافه در . او ذات ، ائمه مجتهدینک و یا خود آنلره تابع اولانلرک ، بر قولنه مصادف اولدینی زمان ، او قولک مورد و مأخذینی ، کندی علمنک دائرة احاطه سی خارجه کورمکه ردینه قالدیشماز ؛ قبول ایدر ، کتاب ایله سنتده کی دلیل و برهانی تجری ایلر . زیرا محقق بیلیر که او قول ، البته بر اصل شرعییه مستنددر . آنک رد ایدم جکی اقوال ،

نصه و یا اجماعه، مخالف اولان قوللردر. حال بوکه، اقوال علما میاننده، نص ایله اجماعه مخالف بر قولک موجودیتی حقیقه، اهل تحقیق انسانلرندن، بو آنه قدر هیچ بر سوز ایشیدلماشدر. غایه مافی الباب، بالاده کوسترلیکی اوزره، مورد و مأخذی کندیلرینه مجهول اولان اقواله تصادف ایتدکری تقدیرده، در حال اصول شرعییه مراجعتله ادله و براهینی بولوب اقامه ایله مشاردر.

هرکیم، ائمه دین اقوالندن، نصوص صریحه قرآنییه و صریح سننه مخالف، بر قول موجود اولدیغنی ادعا ایلر ایسه، کلسون، اوقولی زمه ارانه ایتسون اشریعتک قواعد اصلیه سنه معارضه ایدنلر اقولانی، اوضح ادله وادل براهین ایله فصل ردایلر ایسه، انک او ادعاسنی ده دلیل واضح و برهان قاطع ایله او یله جه کندیسنه ردایلرز. بوندن بشقه، اگر او یله بر دعوی، ائمه دینه صحت تقلید ادعا ایدنلردن بری جانبندن صادر اولور ایسه حکم ایارز که: بو ادعاسنده ائمه دینی تقلید ایتیوب، هوای نفسانینسی تقلید ایله مشدر. زیر ازلر حقاً اعتقاد ایدرز که: ائمه دینک کافه سی، اصول شریعتده دلیل و برهانی کورمدکری هیچ بر قول اوزرینه اجتهاد ایتماشدر. بواقده مزده «مقلد» عنوانی علی الاطلاق ذکر ایلدک. بوندن مقصود من، اقوالی، تابع اولدینی مذهب امامنک اصول اجتهادیه سنندن بر اصل تحتنده مندرج اولان ذاتدر. اگر اومدعی بوقیلدن اولماز، یعنی اقوال و مدعیانده، تابع اولدینی مذهبک اصول اجتهادیه سنه رعایت ایله مزایسه، انک اومذهب امامنی تقلید ایلدیکی حقیقه کی ادعاسی، محض بطلان و عین بهتان اولور.

الحاصل: بزم بیلدیکنز، علمای شرع الهی اقوالی میاننده هیچ بر قول یوقدر که، شریعت محمدیه نک قواعد اصلیه سی خارجنده بولنسون. شوقدروار که: اقوال مذکوره، هر شخصک مقام و استعدادینه کوره؛ اصل شریعته قریب ایله دهها زیاده قریب؛ بعید ایله دهها زیاده بعید؛ مابینلرنده متفاوت بولنورلر. مع هذا واقوال، مقام اسلام و مرتبه ایمان ایله درجات احسانده، نقدر تفاوت ایدرلر ایسه ایتسونلر، ینه شعاع نور شریعت جمله سنه شاملدر؛ اصابة کافه سیله محیطدر. حمدایدرم، الله ذوالجلاله، اوحد ایله که: صاحبی نبغه شریعت غرایه رأساً واصل اوله رقی، ساسیل شرع ربانی ایله حوصله عرفانی سیراب ایتدی؛ جسم و جاننی انکله اسقا و اروا ایلدی. آنک اوزرینه وانحاً کوردی که؛ شرع طاهر محمدی جانب حقدن: اسلام، ایمان و احسان مقاماتی مجموع درجاتیله جامع اولدینی حالده ورود ایتش بر شریعت و اسعه در؛ سهل الاتباعدر.

اوقانون سبحانیده، مسلمیندن هیچ بر فرد اوزرینه «ضیق» ایله «حرج» یعنی طارلق ایله کوچلک یوقدر. هرکیم، اودین حنیفده، عباداللهی دوچار اشکال ایدمک، طارلق و کوچلک واردر؛ دیرایسه آنک بوسوزی عین جهلدر، محض افترا در. زیرا جناب و دود متعال، کتاب کریمده: «وما جعل علیکم فی الدین من حرج» فرماتی اثبان بیورمشدر. بناء علیه، اوشریعت سمحاده عسرت

ادعا ایدن، صریح قرآنه مخالفت ایله مش اولور. «جناب حق، دین کریمنده سزه کوچلک کوستره جک هیچ بر تکلیف بولندر مامشدر.» مال آیت جلیله بویله در.

شکر ایدرم او پرور کار ذیشانه، اومتشرع حقیقی شکر یله که: شریعت سامیه محمدیه نک حائز مرتبه کمال اولدیغنه واقفدر. انک ایچون کندیسنه اوشرع مکمل جانبندن رسم و ارانه اوانسان امر و نهی؛ ترغیب و ترهیب حدودی نه دن عبارت ایسه، اوحود دائرهنده توقف ایدر. شعاع دلیل و نور برهان، صحت اجتهادینه شهادت ایتدکجه، اقسام او امر و نواهی ایله، انواع ترغیب و ترهیب کندی طرفندن هیچ بر قول، ادخال و علاوه ایله من. زیرا، یقیناً معلومیدر که: شارع علیه السلام بعض امور حقیقه سکوت بیورمش اولسی، امته رحمة یعنی تکثیر تکالیف ایله طرق شرعییه سی، سالکلرینه قارشى تعصیب ایتماک ایچون واقع اولمشدر؛ ذهول و یانسیان اثری دکلدر.

تسلیم ایدرم حضرت خالق ذی کرمه، اومؤمن مخلصک تسلیم یله که: جناب فردوصمد، آنی ائمه مجتهدین ایله تابعلری حقارنده، حسن ظن ایله مرزوق بیوردی. بنابرین، کندیسی ده مصادف اولدینی اقوال علمانک؛ یا نظر و استدلال طریقله، و یا خود کشف و عیان صورتیله دلیل و برهانلرینی اقامه ایلدی. بویکی طریق ایله، ادله و براهینه واصل اوله مدینی اقوال حقیقه دخی، کندیسنه احسانکرده رب مجید اولان، حسن ظنه اتباعاً، طریق تسلیم و ایمانه مراجعت ایلدی.

هر بر مسلم ایچون، بواوچ طریقندن بری، ضروری و الزمدر؛ تا که ائمه دینک کافه هدایت ربانییه مظهر اولدقلرینه اعتقاد خصوصنده، قوایله قلبی آرهنده مطابقت حصوله کلسون. بناء علیه، نظر و استدلال، و یا کشف و عیان طریقاری کندیسنه میسر اولیان-بر مسلمک «ائمه دین، دلیل و برهانی کورمدیکی بر قول ایله، هیچ بر زمان اجتهاد ایتماشدر» دستورینک اقتضا ایلدیکی حسن ظنه تبعیتله بلا توقف، تسلیم و ایمان طریقنه مراجعت ایلسی واجب اولور. انبیای عظام حضر اتنک، شرایع خاصه لری بینلرنده، اختلاف موجود اولقله برابر؛ مشار الیه مک جانب حقدن تلقی بیوردقلری ادیان، او اختلافات سببیه طعن ایتماک، عامه مسلمین ایچون فصل جائز دکل ایسه، ائمه دینک اجتهاد و استحسان طریقله، منبع شریعت کبرادن استنباط بیوردقلری، مسائل و احکامه طعن ایتماک ده او یله جه جائز اولماز.

بوسوز مزده کی حقیقی، بوراده قسماً ایضاح ایچون دیرز که: آتياً میزانده تفصیلاتی کوستر یله جکی اوزره، او امر و نواهی شرعیه، انسانلرک مقتضیات احواله کوره، تخفیف و تشدید مرتبه لری اوزرینه متفاوتاً وارد اولمشدر؛ مرتبه واحده اوزره دکل. زیرا جمیع مکلفین، اجسام و ایمانلری اعتباریله، ایکی قسمدن خارج اوله مازلر؛ یا قویدرلر، یا خود ضعیف. جسماً و ایماناً قوی اولانلره لسان شریعت،

تکالیفی تشدیداً ایراد ایدر؛ زهد و تقوا نك مرانب كالیه سنی امرا یلر.
ضعیف اولانلر حقلر نده کی تکالیفی ده تخفیفاً آیان ایدر؛ رخصت
شرعیه دن استفاده لرینه مساعدده ایلر. بوصورتله هرا یکی قسم اصحابی ده
خالق لرینك امر یله عامل؛ نهیله متجانب اولمش اولور لر.

بنابرین، شرع الهیده قوی یه، ضعفا درجه سنه تنزیلی امر
اولته میه جفی کی؛ ضعیف ده اقویا مرتبه سنه صعود ایله مکلف طوبائز.

انقره استیناف رئیس: عمر لطفی

مَوَاعِظُ

محرری:

مقرری:

مناسترلی اسماعیل حق

سیروزلی ح. اشرف ادیب

درس: ۵۰ - ۱۲ ایلول ۳۲۴

— نهمه لازم بنم دنیا؟ بوراده قاله جق دکلز که . بوکون ،
یارین قیامت قویاجق . بونلر علی الاکثر اویدرمه شیلر . قیامت بوتون
امتک کوزلری اوکنه کتیرمک دشمنلک در ، ترقی یه مانع اولمقدر .
واقعا قیامت یقیندر ، اما نه قدر؟ اللی بیک سنه می ، یوز بیک سنه می؟
بوراسی بللی می؟ «آخر زمان پیغمبری کلدی ده اوندن یقین در» می
دیه جکسک؟ رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمز اشرف ایتدیکی
وقت دنیانک قسم کلیسی کجی . بعده عالم ایکنجی قسمه دور ایتدی .
بوکا معارض حدیث یوقدر . برطاقم ضعیف ، موضوع حدیثلر
وارکه هیچ اهمیتی حائر دکلردر .

— ارتق نه چاره؟ آخر زمان کلدی نه قدر چالشهق بوشدر .
بویله دیهرک مسکنتله یاشاملی ، اویله می؟ حکومت مستبدلر مخصوص
به یله اشاعه ایتملر در . البت بویله اوله جقمش . حکم زمان ایمش .
مسلمانلر ازیله جقمش . محقق بیلکیز قرب ساعتک باشقه معناسی یوقدر .
[کل آت قریب ...] دیرلر . «هرکله جک شی یقیندر . کچمشلر
اوزاق در .» یاخود دنیانک کچن مدته نسبتله قالان قسمی آذرر .
فقط دنیانک کچن مدتی بکا خبر ویره بیلیرمیسک؟ زمان سعادتدن
اول یدی بیک سنه یه قدر بیلیرلر . اوده غایت مجمل . نوحدن بری
اولان زمان بیله تماماً معلوم دکل . بیک درلو اختلاف وار . [والذین
جاؤا من بعدهم لایعلمهم الا الله] دنیانک بر قسمی تاریخک دور مظالمی در .
اللهدن بشقه کیسه بیلمز . مثلاً دنیانک ابتداسندن بری اون بیک سنه
کچمش کری یه طقوز بیک سنه قالمش اوله بیایر . بو حالده یینه قیامت یقیندر ،
دینه بیلیر . چونکه قالان قسمی ده ازاویور . اویله موضوع حدیثلره
قولاق آصمه . [امتک کونی برکوندر ، یعنی آخرت کونی] بویله
بر حدیث اویدرمشلر . یالاندر . کتب سته نك هیچ برنده یوقدر .
یعنی مدت حیاتی برکوندر . [وان یوماً عند ربك کالف سنة مما تعدون]
یعنی بیک سنه دیمک ایمش . اللهک غندنده برکون بیک سنه .

بزم بیک سنه مز جناب حقه برکون ... طوغری بو . الله نسبتله
کچمش ، کله جک یوق . مکانی اولمديني کبی ، زمانی ده یوق . تسلیمدن

باشقه چاره یوق . مادام که مکاندن مزهدر ، «کوکله ده یقین در ،
یرلره ده اوزا قدر» دینه بیلیرمیسک؟ هبجی بر . مادام که مکاندن
مزهدر . بونی قبول ایتلی . چونکه صوکر استولای ممکنه لازم کلیر .
یرده کلر فصل آراسه کوکده کیلر ده اویله آرار . ملککلر ده
یقین دکل . فصل که ممکنه نك جناب باری یه نسبتی علی السویه ایسه
ازمنده بویله . فقط بر تصور ایدمیز . شبهه سز ازله اولان شیلر
نصاسه ابدده اولان شیلر ده اویله در . زمان ایله مقید اولما نیجه ازمنه نك ده
استواسی لازم کلیر . علم الهیده هر شی حاضر در . ازل ایله ابدیننده
فرق یوق . کچمش ، کله جک بردر . هبجی علم الهیده حاضر در .
هر حالده بیک سنه جناب حقه نسبتله بر آن کبی در .

مادام که بتون ازلیت ، ابدیت ، نامتناهی بر مدت علم اللهده
حاضر در ؛ سنه لرك نه حکمی قالیر؟

لکن «امتک عمری برکوندر . بیک سنه یاشایه جقلر . اگر ...
اولورسه ... ده یایریم کون علاوه اولنور . دیمک که بیک بشیوز سنه صوکر
قیامت قویه جقمش . خبر صحیح دکل بو . پیغمبر افندمز بویله
بیورمدی .

بوندن بشقه درلو تصریح ده ایتدی . [قیامتله بن بویله میم] .
هایدی فضله یی آل . مراد اودکل یا . فقط بعضلر اویله آکلامش
آراده نه قدر فرق وار؟ اورته پارمنی ایله شهادت پارماغندن عبارت ،
اوقدر بر زمان قالمش . اویله ده آنسه مادام که کچمش مدتی بللی دکل .
آتی ده بللی اولماز . هیچ شبهه وتردد ایتمه یکر . قیامت قویه کتیرنلر
دشمنلک ایچون کتیریورلر . بوکا دائر نه آیت وار ، نه حدیث وار .
— غایت یقین در ، همان همان کلدی .

دیمک معقول کورولمز . هرکس وظیفه سیله مشغول اولملی .
سلامت عمومی یی تأمین اغورنده کندینی فدا ایتلی . دشمنلرک فتنه سنه
قولاق آصاملی .

— بر فالح اولورسه نه یایه بیله جکم . نه ایشه قیامت قویور .
لایقیمی اهالی یی بویله مسکنته دوشورمک ، جدیتدن تنفیر ایتک؟
— چالیش ، چالیش نه اوله جق؟ بوکون یارین دجال چیقه جق .
برلقمه ، برخرقه ...

بویله قناعتی عطالتله تفسیر ایدرلر . قناعت بودیمک می؟ قناعت
دیمک ، عالمک مالنه حرص ایتمه مک ، نصینه قانع اولمق . چالیشیرسک
قسمتک نه ایسه اوکا راضی اولورسک . «نیچون اونده وار ، بنده
یوق؟» کیسه نك حالته حرص ایتمزسک . بودر قناعت . یوقسه
مسکنت دیمک دکلدر . اسبابی حاضر لادقندن صکره اللهه توکل اول .
تأثیرینی اللهدن بیلملی . فقط [ان تنصرکم الله ینصرکم] اگر سز
اسبابه توسل ایدرسه کز اووقت الله نصرت ایدر . اسبابه دائماً
توسله امر ایدر . فصل که پیغمبر افندمز بالذات کندی ده چالیشدی ،
هر برزحته قاتلانیدیلر . بزه ، اخلافه درس ویردیلر . اگر دعا ایله
ایش بتسه پیغمبرک دعاسندن بیوک دعای اولور؟ غزایه کیتمکه
نه حاجت واردی؟ اوطوردینی یردن اللرینی قالدیرر دعا ایدردی ، همان